

[Aksel Larsen.]

Paragraffer er ikke alt. Det er udmærket at ville udvide og sikre Demokratiet gennem en Revision af Forfatningens Paragraffer, men man maa heller ikke glemme at sikre Demokratiet ad anden Vej. Jeg tror, at den Sag, der staar opført som næste Punkt paa Dagsordenen, belyser, hvor nødvendigt det er, at Folkestyret ikke blot søges gennemført gennem den lovgivende Forsamlings Sammensætning, eventuelt ogsaa gennem den udøvende Regerings Sammensætning, men ogsaa gennem hele Organiseringen af den udøvende Magt, af Statsapparatet. Men naar dette er sagt, skal det igen understreges, at en Forfatningsrevision var i allerhøjeste Grad paakrævet, og det er rart, at man er kommet saa langt frem med den, som man er. Det forekommer dog os, at man har gjort for lidt ved det i det Forslag til Danmarks Riges Grundlov, som her er til tredie Behandling. Man har forsømt den gunstige Lejlighed til at gennemføre det, som var Folkets og de demokratiske Partiers Programkrav gennem hele den Tid, hvor man kæmpede mod 1866-Forfatningen, og vi finder, at det er en Mangel ved det foreliggende Lovforslag.

Man har forsømt Lejligheden til at gennemføre den republikanske Statsform, man har stadig væk beholdt det, som en ledende Socialdemokrat engang har kaldt Statskroppens Blindtarm, det arvelige Monarki. Naar man af en eller anden — jeg erkender: mig ikke helt forstaaelig — Grund vil bibeholde Monarkiet, burde man have sikret Parlamentarismen i Forfatningen gennem klare Paragraffer, der udtrykte, hvilken Beføjelse Kongen skulde have, og hvilke Beføjelser han ikke skulde gøre. Men dette har man heller ikke villet gøre. Man har forkastet vore Forslag desangaaende.

Man burde have gennemført et rent Etkammer, men det har man heller ikke gjort. Man burde naturligvis have gennemført 21 Aars Valgretsaldern, men ogsaa paa dette Omraade er man veget tilbage for at tage de fulde Konsekvenser af Landstingsvalget af 1936. Skønt der er visse paaviseelige Fremskridt i Forfatningen paa dette Omraade i Forhold til andre Omraader, har man dog ikke indført nogen regulær Vælger-

kontrol med den lovgivende og den udøvende Magt. Man har, forekommer det os, ganske negligeret Nødvendigheden af i Forfatningen ogsaa at indføre Bestemmelser, som sikrede økonomisk Ligeret i Befolkningen. Det er meget godt med teoretisk Ligeret af samme Art, som Anatole France i sin Tid oplyste der var i Frankrig, hvor det var forbudt baade Millionæren og den fattige at stjæle Brød i Bagerbutikkerne. Det vilde imidlertid være bedre, om man foruden at indføre en teoretisk Ligeret i Forfatningen ogsaa indførte den praktiske Ligeret, derved at man gav Befolkningen lige Muligheder for at udnytte deres politiske og kulturelle Ligeretigheder.

Vi finder ogsaa, det er en Mangel ved Forfatningsforslaget, at man stadig væk opretholder en Statskirke i Stedet for at erkende, at Religionen ikke skal være et Statsanliggende, men en privat Sag, og vi finder endvidere, at der, hvad Retsplejen angaar, er adskillige Mangler ogsaa i det Forfatningsforslag, man nu behandler.

Jeg har her nævnt de vigtigste Omraader, hvor der er Mangler til Stede. Det betyder ikke, at der kun findes disse Mangler, men jeg har villet nævne de vigtigste Omraader ved denne Lejlighed.

Paa den anden Side er der i Forhold til den hidtidige Forfatning betydelige Fremskridt i Forslaget til Danmarks Riges Grundlov. Jeg tror, det betydningsfuldeste Fremskridt er det, at man afskaffer Landstinget, og at man i hvert Tilfælde principielt indfører Etkammersystemet, selv om dette Etkammersystem er af en noget mærkelig og meget besværlig Art. Det er glædeligt, hvis Danmark endelig er kommet saa langt, saa man her kan erkende, at den privilegerede Valgret og den privilegerede Indflydelse bør høre Fortiden til, og at Folkets Flertal ogsaa skal have Ret til at bestemme, hvorledes Lovgivningen skal være. Jeg kunde have ønsket, at dette rigtige og udmærkede Princip, der i sig selv indebærer den nødvendige Hensyntagen til Mindretallet, som ikke behøver specielt at sikres ved indskrænkende Bestemmelser, blev praktiseret i Rigsdagen ogsaa i den almindelige Lovgivning. Jeg maa f. Eks. erindre om, at man i Gaar har vedtaget at bibeholde en i allerhøjeste Grad udemokratisk Ordning, hvorefter det ikke er Flertallet i Byraadene,